

SZUKASZ GOTOWEJ PRACY ?
TO PEWNA DROGA DO POWAŻNYCH KŁOPOTÓW.
PLAGIAT JEST PRZESTĘPSTWEM !
NIE RYZYKUJ ! NIE WARTO !
POWIERZ SVOJE SPRAWY PROFESJONALISTOM.

WWW.EDUAKADEMIA.PL

PRACE MAGISTERSKIE
PRACE LICENCJACKIE
PRACE DYPLOMOWE
PRACE INŻYNIERSKIE

ROZWÓJ MYŚLI EKONOMICZNEJ

I. Merkantylnizm

Zespół poglądów ekonomicznych powstały w XVI-XVII w., głównie w Anglii i Francji, w związku ze zmianami gospodarczymi wywołanymi rozwojem gospodarki rynkowej (zastępowanie pańszczyzny pieniężnym czynszem dzierżawnym) oraz odkryciami geograficznymi. Jego reprezentantami byli m.in. A. de Montchrétin, J. Bodin, T. Mun, J. Child, J.H. Justi, J. von Sonnenfels i A. Serra. W Polsce -M. Kopernik, P. Grabowski, J. Wybicki.

Za źródło bogactwa narodowego i siły państwa merkantyliści uznawali ilość posiadanego kruszcu, który umożliwiał inwestowanie i ułatwiał obrót gospodarczy. Źródłem dopływu kruszcu miało być dodatnie saldo bilansu handlowego z zagranicą - dlatego postulując rozwój handlu kładli nacisk na wzrost eksportu produktów przemysłowych, a ograniczanie ich importu poprzez system zakazów lub cła. Rozwój produkcji

przemysłowej i handlu powinien być wspierany przez państwo (zakładanie fabryk, popieranie prywatnych przedsiębiorstw, ułatwianie komunikacji, rozbudowa floty). Dużą wagę przywiązywali do wzrostu kwalifikacji.

II. Fizjokratyzm

Pierwszy teoretyczny system poglądów ekonomicznych, powstały w połowie XVIII w. we Francji. Jego twórcą był F. Quesnay, który istotę fizjokratyzmu zawarł w słynnej tablicy ekonomicznej, przedstawiającej reprodukcję i cyrkulację kapitału społecznego. Najbardziej znanymi przedstawicielami fizjokratyzmu w Polsce byli: H. Stroynowski, W. Stroynowski, A. Popławski. Teoretyczne poglądy fizjokratów francuskich z wyraźnym piętnem samodzielnej, rodzimej myśli polskiej głosili również H. Kołłątaj i S. Staszic.

Myśl przewodnia fizjokratyzmu sprowadza się do uznania zgodności porządku gospodarczego z porządkiem naturalnym, wynikającym z praw natury. Fizjokraci głosili zasadę pełnej swobody działalności gospodarczej, wolności posiadania własności i wolności osobistej. Ziemia jest jedynym źródłem bogactwa, a rolnictwo - jako jedyna działalność produkcyjna - jest zdolna do pomnażania tego bogactwa. Ziemia i gospodarowanie na niej dają produkt czysty - nowe dobra. Przepływa on pomiędzy podzielonym na trzy klasy społeczeństwem: klasą właścicieli ziemi, klasą produkcyjną - rolnikami i klasą jałową (rzemieślnicy, kupcy, przemysłowcy), która nie przynosi produktu czystego.

III. Klasyczna szkoła angielska

Kierunek ekonomii, który powstał w 2. poł. XVII w., a szczytowy poziom osiągnął na przełomie XVIII i XIX w. w pracach A. Smitha „Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów” (1776) i jego kontynuatora - D. Ricardo „Zasady ekonomii politycznej i opodatkowania” (1817). Do jego przedstawicieli zalicza się także J.B. Say, M. Malthusa, J.S. Mila, J.C. Simonde de Sismondiego i J.R. McCullocha. Klasyczna szkoła angielska sformułowała pierwszy zwarty system naukowy, dając podstawy wyodrębnienia się ekonomii jako samodzielnej nauki. Głównym przedmiotem jej zainteresowań był problem tworzenia i powiększania bogactwa. Za jego źródło uznano pracę. Poszukiwano czynników perspektywicznego wzrostu produkcji i warunków jego maksymalizacji.

Uznanie pracy za źródło wartości doprowadziło do sformułowania zasad podziału produktu społecznego pomiędzy robotników, przedsiębiorców i właścicieli ziemskich i wykazania, że to, co w trakcie podziału zyskuje jedna grupa, odbywa się kosztem drugiej. Gospodarkę rozpatrywano jako organizm, w którym zmiana jednego z członów wywołuje automatycznie zmiany innych członów, dzięki działaniu "niewidzialnej ręki rynku". Ta część ich rozważań stała się istotnym elementem teorii mechanizmu rynkowego. Byli także zwolennikami wolnego handlu międzynarodowego, tworząc teoretyczną podbudowę tego poglądu w postaci teorii kosztów komparatywnych, ilościowej teorii pieniądza i międzynarodowych ruchów kruszców.

Krytyka ekonomii klasycznej stała się podstawą powstania trzech kierunków myśli ekonomicznej: historycznego, subiektywistycznego i marksistowskiego.

IV. Szkoła neoklasyczna

Jedna z trzech szkół metodologicznych kierunku subiektywistycznego (nacisk na

badania nad popytem, wykazujące jego zależność od użyteczności krańcowej; sformułowanie nowej, subiektywistycznej teorii wartości.), powstała w latach 70. XIX w. Jej twórcą był W.S. Jevons, a najwybitniejszym przedstawicielem A. Marshall.

Zasadniczym przedmiotem zainteresowań tej szkoły była teoria ceny, wyjaśniająca mechanizm równoważenia popytu i podaży jako proces zrównywania się użyteczności krańcowej, wyznaczającej krzywą popytu i kosztu krańcowego, decydującego o kształcie krzywej podaży. W badaniach nad popytem neoklasyczna anglo-amerykańska szkoła sformułowała pojęcie elastyczności popytu, określającej stopień reakcji wielkości popytu na zmianę ceny oraz renty konsumenta.

Badania podaży przyczyniły się do określenia warunku równowagi przedsiębiorstwa, tj. optymalnej wielkości produkcji przedsiębiorstwa, wyznaczonej przez punkt przecięcia się krzywej kosztu krańcowego z krzywą utargu krańcowego. Istotny wkład neoklasyczeńskiej szkoły do rozwoju myśli ekonomicznej oraz zbieżność wielu jej poglądów z pozostałymi dwiema szkołami (matematyczną szkołą lozańską- rozwój ekonometrii i psychologiczną szkołą austriacką- subiektywistyczna teoria wartości, łącząca wartość towaru z jego użytecznością) spowodowały, że z czasem nazwa szkoła neoklasyczeńska została utożsamiona z całym kierunkiem subiektywistycznym.

V. Keynesizm

System poglądów ekonomicznych, zaliczany do kierunku subiektywistycznego, którego twórcą był J.M. Keynes, a kontynuatorami - m.in. R.F. Kahn, R.F. Harrod, J.V. Robinson, E.D. Domar, N. Kaldor i J.E. Meade.

Punktem wyjścia tych poglądów jest stwierdzenie, że ogólny poziom produkcji, zatrudnienia i dochodów uzależniony jest od inwestycji. Mechanizm rynkowy nie zapewnia jednak sam takiego poziomu inwestycji, który gwarantowałby pełne zatrudnienie wszystkich czynników wytwórczych, a dzięki temu maksymalny produkt społeczny. Niezbędna jest ingerencja państwa, polegająca na pobudzaniu popytu globalnego, w tym również inwestycyjnego (interwencjonizm państwowy). Instrumentami tej interwencji są: polityka pieniężna, polityka fiskalna, a także bezpośrednie oddziaływanie państwa na proces inwestycji, poprzez podejmowanie inwestycji publicznych.

Krytycy keynesizmu wytknęli mu szereg niedostatków i błędów. Do głównych zaliczyć należy pominięcie analizy monopolu, przyjęcie krótkiego horyzontu czasowego analizy, pominięcie zagadnienia rzeczowej struktury inwestycji, skoncentrowanie się tylko na popytowej stronie inwestycji, a nieuwzględnianie strony podażowej.

VI. Monetaryzm

System współczesnych poglądów ekonomicznych, stanowiący kontynuację kierunku subiektywistycznego, związany przede wszystkim z dorobkiem naukowym M. Friedmana, a także K. Brunnera, A. Meltzera, D. Laidlera i in. Stanowi współczesną, zmodyfikowaną wersję ilościowej teorii pieniądza, głoszącej, że wartość pieniądza jest odwrotnie proporcjonalna, a poziom cen wprost proporcjonalny do ilości pieniądza w obiegu. Jej początki sięgają

merkantylizmu, kiedy J. Bodin sformułował opisowo zależność między ilością kruszców a poziomem cen, a dowód istnienia tej zależności w powiązaniu z wartością kruszcu przeprowadził B. Davanzatti.

Elementy ilościowej teorii pieniądza widoczne są w wielu późniejszych systemach poglądów ekonomicznych, najpełniejszego jej rozwinięcia dokonał I. Fisher, formułując pieniężne równanie wymienne, z którego wynika, że suma cen sprzedawanych towarów równa się iloczynowi ilości pieniądza i szybkości jego obiegu.

Monetaryzm, uznaje podaż za podstawowy czynnik określający nominalną wartość produktu społecznego. Dla stabilizacji gospodarki postuluje ściśle powiązanie tej podaży ze wzrostem realnych rozmiarów produktu społecznego, odrzucając równocześnie inne formy interwencjonizmu państwowego, jako zakłócające naturalną grę sił rynkowych. Spełnienie powyższego postulatu ma przeciwdziałać inflacji, z którą walkę monetaryzm uznaje za priorytetową w stosunku do bezrobocia.

VII. Instytucjonalizm

Nurt poglądów ekonomicznych zaliczany do kierunku historycznego (negowanie istnienia obiektywnych, niezmiennych praw ekonomicznych, możliwości stosowania przez ekonomię metod opartych na abstrakcji i dedukcji, istnienie samej ekonomii jako ogólnej nauki teoretycznej). Ukształtował się w pierwszym trzdziestoleciu XX w. w Stanach Zjednoczonych. Jego współczesną kontynuacją jest neoinstytucjonalizm. Jego zwolennicy uważali, że sposób funkcjonowania każdej gospodarki wyznaczony jest przez pewne ramy instytucjonalne, tj. ukształtowane normy i zasady postępowania o charakterze prawnym, społecznym i ekonomicznym (np. prawa własności, podział pracy, zasady podziału produktu społecznego wynikające z istnienia różnych klas społecznych). Zadaniem ekonomii polega wg nich na opisie tych instytucji, ich struktur i zmian w czasie. Istotną rolę przypisywano metodom statystycznym, jako narzędziom badania realnych procesów gospodarczych i społecznych, dostrzegano tkwiące w nich sprzeczności i istotną rolę interwencjonizmu państwowego w funkcjonowaniu gospodarki i społeczeństwa. Najwybitniejszymi jego przedstawicielami byli T. Veblen, J.R. Commons, W.C. Mitchell i J.M. Clark, a współcześnie J.K. Galbraith.

VIII. Marksizm

System poglądów filozoficznych, ekonomicznych i polityczno-społecznych, stworzony przez K. Marksa i F. Engelsa w poł. XIX w. Stał się ideologiczną i polityczną podstawą ruchów robotniczych końca XIX i początku XX w. w Europie, w tym także rewolucji socjalistycznej w Rosji (1917). W wielu państwach socjalistycznych powstałych po II. wojnie światowej, był jedyną obowiązującą doktryną ekonomiczną i polityczno-społeczną.

Fundamentem ekonomii marksistowskiej była przeprowadzona przez K. Marksa dogłębna krytyka rynkowej gospodarki kapitalistycznej zawarta w wielu jego pracach, przede wszystkim w „Kapitale”. Wykorzystując przejętą z ekonomii klasycznej teorię wartości opartej na pracy, Marks sformułował teorię wartości

dotatkowej, wykazując, że źródłem zysku kapitalistów jest wyzysk (nieopłacony czas pracy) robotników, możliwy dzięki posiadaniu przez nich monopolu własności środków produkcji. Konkurencja między przedsiębiorcami powoduje jednak, że muszą oni płacić robotnikom coraz więcej lub zastępować ich pracę coraz nowocześniejszymi maszynami, co wg Marksa wywołuje spadkową tendencję stopy zysku (ogólny kryzys kapitalizmu), a to wcześniej lub później musi doprowadzić do upadku tego ustroju gospodarczego.

W marksistowskim kierunku poglądów ekonomicznych już w XIX w. wyodrębniły się dwa nurty: rewolucyjny, reprezentowany przez R. Luksemburg, W.I. Lenina i innych ekonomistów radzieckich, który później przekształcił się w ekonomię polityczną socjalizmu oraz reformatorski, poddający rewizji, w ostrzejszej lub słabszej formie, poglądy Marksa, w tym zwłaszcza teorię wartości i tezę o nieuchronności upadku kapitalizmu

SZUKASZ GOTOWEJ PRACY ?

TO PEWNA DROGA DO POWAŻNYCH KŁOPOTÓW.

PLAGIAT JEST PRZESTĘPSTWEM !

NIE RYZYKUJ ! NIE WARTO !

POWIERZ SWOJE SPRAWY PROFESJONALISTOM.

WWW.EDUAKADEMIA.PL

PRACE MAGISTERSKIE

PRACE LICENCJACKIE

PRACE DYPLOMOWE

PRACE INŻYNIERSKIE